

ROZBICIE (14) *sb n*

o jasne, e pochylone.

sg *N* rozbici(e) (6). ◊ *G* rozbiciã (2). ◊ *A* rozbicié (3); -é (1), -(e) (2). ◊ *L* rozbiciu (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII(XVIII) w. s.v. rozbić.

I. Rzeczownik od „rozbić” (6) :

1. Zranienie uderzeniem; *catalypsis, diminutio, dissolutio Mącz* (2) : *Catalypsis, Latine dissolutio, Rozbicie [może od „rozbić się”]/ Rozgłobienie Mącz* 40d.

rozbicie czego (1): *Diminutio capitis, Rozbicie głowy/ nątluczenie w głowę Mącz* 223b.

2. *Napad na drodze a. na morzu i obrabowanie a. pobicie; concussio JanStat* (4) : *LibMal* 1543/68; Tęż vřtáviamy: áby Stárořtowie nářzy nie řádzili nie rozdźielnié/ iedno cztery Artykuły: o rozbićie ná dródze Królewfkiéy/ gđzie Kupcóm gwałt bywa czynion: o Pożogę: [...] *SarnStat* 911.

rozbicie kogo (1): *Isze my szraczczamy myasteczka ostrovvey [...] nyeyalyszmy [lege: nie jęliśmy] Iana nyeszythka [...] o szadny gvalth any o rosbyczye Burgrabye radomskyego ZapWar* 1507 nr 1982.

rozbicie czego (1): *niechceli kto od Orłá řzkody/ od Węźá vkąźzenia/ od Rozboynikow Okrętu rozbićia odnieść CzechRozm* 131.

II. Rzeczownik od „rozbić się” (8) :

1. *Katastrofa statku; naufragium PolAnt, Calag, Calep, Cn* (8) : [rozbićie/ Naufragium *Volck* Xxx3c.]

Wyrażenie: »rozbiecie okrętu, łodzi« = naufragium PolAnt, Calag, Calep; navis fractio, submersio Calep (5:3): *razem był vkámionowan/ trzy kroć byłem w rozbićiu okrętu BibRadz* 2.Cor 11/25; *Schiffbruch leyden. Podiác rozbićie okrętu. Naufragari. Calag* 415a, 415a; *Iactura – Szkoda ktorą podeimuielz zrozbiczią łodzi na wodzie, albo od nie pogodi morskiej. Calep* 497a, 690b [2 r.]; *WujNT Zzzzz4v; KlonFlis Ev marg.*

2. [Roztopienie, roztaianie:

Wyrażenie: »rozbiecie lodu(-ow)« = czas rozpoczęcia wiosennych połowów: ktorzy [rybitwi] na każdy piątek dawają każdy z nich po 4 ryby [...] z rzeki Warthi od rozbićia lodu aż do zamarznięcia LustrWpol I 200, I 246.]

Cf ROZBIĆ, ROZBIĆ SIĘ

KW, (LWil)